

Mesaj

cu ocazia inaugurarii Complexului Memorial Mingir - 11 mai 2014

Stimate domnule Primar, stimate domnule Iacob Lupanciuc, stimati membrii ai asociatiei Pro-Neamul, stimati participanti la ceremonia inaugurarii Complexului Memorial Mingir.

Ma adresez Domniilor voastre in calitate de presedinte al asociatiei La Maison Roumaine (Casa Romaneasca) din Paris, veche asociatie a exilului romanesc al carui obiectiv este promovarea culturii romanesti in strainatate si transpunerea in viata, in toate teritoriile locuite de romani, a valorilor europene de libertate, democratie, solidaritate. Cautarea adevarului si valorificarea lui, scoaterea la lumina a istoriei reale si pastrarea memoriei sunt datorii morale ale oricarei societati civilizate. Amnezia, uitarea si cu atat mai mult o istorie falsificata viciaza si face imposibila constructia unei lumi sanatoase.

Acest imperativ al afirmarii adevarului a inceput sa prinda viata in Moldova dintre Prut si Nistru dupa destramarea Uniunii Sovietice. El constituie astazi un aspect important al revenirii la normalitate pe acest pamant romanesc si european, care in ultimele doua secole a cunoscut ocupatia ruseasca si cea sovietica cu tot cortegiul lor de agresiuni si crime mergand de la falsificarea istoriei la modificarea identitatii etnice si culturale a diverselor teritorii. De aceea eforturile Domniilor voastre, ale tuturor celor care servesc nobila cauza a conservarii memoriei, a afirmarii adevarului, a omagierii eroilor luptei pentru unitatea neamului si a victimelor lungii nopti comuniste sunt atat de necesare si meritorii.

Complexul Memorial a fost gandit si initiat de Iacob Lupanciuc, un Roman mingirean care si-a inchinat o buna parte din viata cercetarii istoriei comunei sale si pastrarii si cinstirii memoriei consatenilor sai. Cu un curaj si o abnegatie iesite din comun el a inceput prin a ridica pe propria sa cheltuiala, in actualul cimitir al comunei, un monument in memoria a sapte ostasi romani (ulterior au mai fost identificati inca sase) cazuti in 1941 in luptele pentru eliberarea Basarabiei ocupate de sovietici ca urmare a pactului Ribbentrop-Molotov. Acest

monument inaugurat in noiembrie 2000 a fost al doilea monument de acest fel in Moldova, dupa cel din Floresti.

Un an mai tarziu un alt monument dedicat celor 226 de ostasi mingireni cazuti in cele doua razboaie mondiale a fost ridicat tot din initiativa si cu efortul financiar a lui Iacob Lupanciuc, sprijinit de Primarie. Domnia sa continua cercetarile istorice si face cunoscute publicului larg rezultatele obtinute. A redactat monografia intitulata: "Comuna Mingir – file de istorie" (primul volum publicat in 2004 si al doilea in manuscris) si a are meritul principal in realizarea Complexului Memorial Mingir care este inaugurat astazi, 11 mai 2014. Tot Domnia sa este initiatorul si presedintele asociatiei Pro-Neamul.

Initiat in 2009 Complexul Memorial Mingir este amplasat simbolic pe locul fostului cimitir din centrul Mingirului, ras de ocupantul sovietic in 1945. In acest loc a fost ridicat monumentul ostasilor morti in cele doua razboaie mondiale, amintit deja. Axul lui principal este definit de acest monument si de cel dedicat celor peste 900 de victime mingirene ale foamei din 1946-47. Foamete patronata si organizata de sovietici care, alaturi de deportari, a fost una din parghiile comunizarii si rusificarii Basarabiei; ea aminteste de Holodomorul (genocidul) din Ucraina anilor 1932-33. Este primul monument din Moldova dedicat acestei tragedii.

Complexul Memorial Mingir are o semnificatie deosebita si pentru ca este unul din rarele complexe memoriale din fosta Uniune Sovietica (cu exceptia Tarilor Baltice) din care lipseste tancul sovietic "eliberator" si care prezinta istoria, in spiripul respectarii adevarului.

L-am intalnit pe Iacob Lupanciuc la Paris in anul 2012 unde venise sa faca cunoscut proiectul Complexului Memorial Mingir si sa caute sprijin pentru constructia acestuia. Asociatia La Maison Roumaine din Paris a hotarat sa-i acorde intregul ei sprijin punandu-i la dispozitie capacitatea ei de comunicare si oferind un modest ajutor material.

Avand in vedere situatia geopolitica actuala, cand Moldova se gaseste din ce in ce mai clar angajata pe calea integrarii in Uniunea Europeana, deci a separarii

de Comunitatea Statelor Independente dominata de Rusia, Complexul Memorial Mingir este un simbol si expresia materiala a acestei optiuni. El prezinta istoria unei localitati cu o clara identitate etnica si culturala romanesca, care este si cea a marii majoritati a locuitorilor dintre Prut si Nistru. El afirma faptul ca ocupatia ruseasca, in special ororile epocii sovietice, nu se pot uita si ca noul imperialism rusesc, in plina expansiune, nu va gasi un teren prielnic in acest pamant romanesc.

Inchei felicitandu-i calduros pe mingireni, in primul rand pe domnul Iacob Lupanciuc, pentru realizarea Complexului Memorial din comuna lor si urandu-le sa persevereze pe calea pe care s-au angajat, cea a afirmarii istoriei adevarate, care constituie primul argument moral in favoarea integrarii Moldovei in Uniunea Europeana si a refacerii unitatii romanesti.

Prof. Dr. Alexandru Herlea
Fost Ministru al Integrarii Europene in Guvernul Romaniei
Presedintele asociatiei La Maison Roumaine - Paris